

TIDEVARVET

den 30 Augusti 1930 innehåller:

Ändå snällare
Ledande artikel

Lärarens frihet
Lektor Gösta Setterberg

Ärligt spel
Onödig särslagstiftning för kvinnor bör bekämpas av Kaj

"Nu vill jag vara litet i fred"
Fru doktor Alice Hejströms hem för psykopatiska barn vid Från

Den hellige andes riddare
av Elsa Björkman-Goldschmidt

Resonemang i vimlet
av Harry Martinson

Vad har hänt?

Polarfararen S. A. Andrées kropp har återfunnits i isen vid Vita Ön, mellan Spetsbergen och Frans Josefs land. Efter trettioåre är av gåtfull tystnad omkring den svenske hjälten och hans kamraters öde, kan svaret ges på en hel generations undrande frågor. Andrées och hans följeslagares kroppar ha legat väl bevarade i de mängmeterdjupa ismassorna vid Vitöns rand. Och om vad som hände, sedan sista brevduvan sändes ut, tills katastrofen kom, skall den hopfnada dagbokens blad ge besked.

Hela världen håller andan inför den sista, som plötsligt ställer oss trettio år tillbaka i tiden. Omkring polarfarare är det som om människornas längtan efter stordåd och hjältemod gång efter gång växte i höjden och löstes ut i en mäktig enhet. Sverige och Norge, ägaren och upphittaren, stå riddertigt sida vid sida, medan världspressens röster förenas i minnesgod hyllning. Världen lyfdes för ett ögonblick högt ovan vardagen.

Men vardagen pågår. Nationernas förbund har beslutat att åter ta itu med den odödliga frågan om vita slavhandels bekämpande, denna samhällets skamliga fläck. En ny undersökningskommission skickas i höst till Orienten, för att tränga det hemliga spelet in på liv.

Enligt Dagens Nyheters Genevekorrespondent skall kommissionen bestå av tre kriminalexperter, engelsmännen Findor och Johnson samt skansen fru Sundquist. Sedd från närmare håll är den tredje experten den kända svenska läkaren, dr. Alma Sundquist i Stockholm. För Tidevarvets läsare bekant också genom sina artiklar i tidningen, för Dagens Nyheter troligen ej heller obekant.

Till nästa nummer hoppas vi kunna återkomma med autentiska uppgifter — Dr. Sundquist återvänder nämligen i slutet av veckan från ett förberedande sammanträde i Geneve.

Veckovisningen

ÄRLIGT SPEL

Onödig särslagstiftning för kvinnor bör bekämpas.

Under årat har frågan om speciallagstiftning för kvinnliga yrkesutövare vällat hård strid såväl i de små lokala yrkeskorporationerna som på de fackliga rikskonferenserna och vid de internationella råds-sammankomsterna. Svävande erfarenheter, som uteslutning tack vare denna synbart välvilliga lagstiftning från just arbetsområden, där deras arbetskraft blivit i alla avseenden likställd med männens, ha gjort kvinnorna misstänksamma och kommit dem att i dessa slags särbestämmelser se ett människens medel att hindra kvinnorna till fri tvälv med dem på arbetsmarknaden, allrahläst som det inte frägas stort efter kvinnornas egen uppfattning om behovet av särskilt skydd för dem, utan att männen här handla i en självtagen roll av förmyndare.

MA kvinnorna diktera sina egna lagar!

— Jag blev därför — berättar de svenska arbeterskornas kända ledare fru Anna Johansson-Visborg — alldeles mällös av häpnad på en facklig konferens här i vår då en känd ombudsman steg upp och erinrade om att kvinnorna borde själva få framlägga sina önskemål; de borde ju ändå vara de, som bäst visste vad deras tillvaro krävde och därför bäst kunde diktera sina egna lagar. Ett dylikt hänsynstagande vet jag mig aldrig ha bevitnat under de hela trettiofem år som jag deltagit i det fackliga organisationsarbetet. Det vill till mod till sådant och torde också alltiämt vara att betrakta som en sällsynhet.

I alla händelser motsar jag personligen med ganska små för-

väntningar för kvinnornas vidkommande vid det socialpolitiska program, som fackföreningsinternationalens kongress i Stockholm denna sommar uppdrog åt Internationalens styrelse att utarbeta i syfte att i detta erhålla ett Internationalens effektiva vapen i propagandan inom alla länder för en allmän sociallagstiftning, vilken kan skydda arbetarna för de fördärliga följderna av de olyckor, som alltiämt hota dem — olycksrisiker, som tillta i omfattning genom den nuvarande samhällsordningens inre betingelser.

En farlig punkt: nattarbetslag och arbetsförbud i hälsovådliga yrken tränger bort kvinnorna ur många yrken

Som en viktig punkt i planen till detta program angavs: »skydd

Forts. å sid. 4

BARNLÄKARNA

målsmän för själshygien

Andra internationella pediatikerkongressen i Stockholm.

Det väcker ej längre någon uppmärksamhet då den allmänna flaggingen i Stockholm anger, att en internationell kongress samlats. Men förra veckan lönade det sig att taga reda på vad som diskuteras innanför konserternas grönskirade portar. Måndagen den 18 Augusti öppnades där högtidligen barnläkarnas andra internationella kongress. 34 olika fanor vajade där högtidligen från estraden. Sovjets röda duk med sin gula skära och hammare syntes i broderlig förning med Schweiz' röda kors, Japans sol och sydamerikanska trikolorer. En förmålig samling läkare lysnade till kronprinsens hälsningstal. Man märkte ett påfallande stort inslag kvinnor. På estraden stogs

bestyrelsen och regeringsrepresentanter, även bland dem några kvinnor.

Kongressen hade tre stora överläggningssamman och ett otal enskilda föredrag. Professor Jun-

de, kongressens varmt hyllade president, framhöll huru barnläkarnas arbete under de sista decennierna varit mest inställt på att bekämpa utifrån kommande sjukdomar d. v. s. sådana av s. k. exogen natur. Så hade man t. x. kommit underfund med, huru man skulle förekomma och bota engelska sjukkan, och det första överläggningssämnet hänföres sig just därtill. Det hette »Den biologiska effekten av direkt och indirekt ultraviolet bestrålning». Kvartslampans nytta och skadlighet belystes där. Men pediatikern står, framhöll prof. Jundell, på tröskeln till en ny epok, där det gäller att vända sig mot de sjukdomar, vilkas orsaker alltför individens för-

Forts. å sid. 2

Resonemang i vimlet

När barndomens skogar mejades ner och bergen med lekstugorna sprängdes bort.

Då fick vår förundrad till svar: Ett bolag har köpt marken.

När vår far stannade hemma hela dagarna

och det blev havregrynsgröt såväl morgon

som middag och kväll,

Då möttes alla protester så: Bolaget har gjort konkurs.

Vi visste inte vad konkurs eller bolag var,

men vi frågade dock inte — vi kände oss som avslöjade avgudsdyrkare

och tänkte respektfullt: Vi som ha sett till Gud,

när det är bolag som finns.

(Hans Boovid: Rådslåms dikter.)

Min vän och jag reste till en stad. Där gingo vi omkring på gatorna och lysnade till tiden. Det lukade bensin — förbränd, dök bensin: Den materialistiska uppfattningen hade vi med oss, delvis i en ryggsäck och delvis i huvudet. Det gick tre tusen bil i timmen i korsningen vid Trägaran. Då frågade jag min vän: Vad är bensin? — Och vännen svarade: Jag minns inte riktigt, men jag tror att det är det trettiofjärde kolvästet.

Måhända, sade jag, kolvästegrupperna äro visat trettiofem.

Jag tror det, sade min vän.

Det lukade avskryvt bensin. Min vän och jag gingo uppåt gatan. Trafikkonstapeln såg ännu inte bensindifferenserad ut. Såg ut att hata Jules Verne.

Såg ut att säga till en lyxbil: Nå passa på och kolla över mig, din fördömda groda!

Såg ut att säga till en kavelgräs och låla ljung och bo någonstans på Holsveden — i ett svankryggt torp, som nu är köpt av ett bolag.

Så tänkte vi och så sade vi:

Men varför tänka? Ingenjörerna behårska ändå jorden. Ingenjörerna är Kung Diplomat m. m. m. — Med ett ord precisionarrangör. Precision, Precision: hake i hake, Framväx, på Packars nya linje! Tryck på en knapp och det blir krig.

Kunde inte Bernard Shaw, som har ordet och här över sig upp här och säga ungefär så här: Se här, alla dessa undersamma precisionising, fabriker, produktionens ingenjörernas skett, — vad är det? En ny last port last bara, med ganska god förtjänst till och med (för en del).

Då skulle vi spinnas vidare, min vän och jag. Ställa oss på hörnet av Trägaran och Skälgran och räkna på fingrarna: Detaljerna i Uppfinningsmagas bok; den delen där och den delen där, den ha den där och det behovet tillgodosett där (för den som har pengar) och några slatord om teknikkens oödselutåla skönlhet.

Till sist skulle då en fråga komma: Men var är då människan själv? Och totalingenjörerna skulle svara: hon är bakom. Är inte detta stort? Tank — människans bakom allt detta.

Och totalisten triumferar. Men vi in-vända att människan är också framför, framom, förstår ni framom. Och där blir hon överkörd på ett eller annat sätt, hon Människan. Detta kalla vi precisionens överprämda logik, herr professor. Denna kalla vi det allrikt påslåde råderiet mot människan.

Men professorn bara skriktar. Han tycker nog vi är frånavarande och sudonema, — att vi är slåna som inte vill rusa in

och trampa kvarnen till slut; resultatvarnen. Skulle vi invända att pedaler i kvarnen äro för få, skulle han skriktar åt hjärtigare och säga: skaffa er då nya pedaler, på ett eller annat sätt. Här

(forts. å sid. 4.)

SLOTTSTHÉ

(det finbladiga théet)

ÄR PRODUCERAT I DE TROPISKA HOGLANDERNA OCH SAMMANSATT AV DE YNGSTA OCH SPADASTE SKOTTEN A THEBUSKEN.

konsum

gröna bilar med goda bullar

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTE:

Elin Wägner,
Ella Sjöberg Tamm,
Ada Nilsson,
Honoriine Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:

Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Slustplan 1-3, 2tr., Stockholm.

Tandläkare

Tandläkare

Folke Jacobsson

(Medl. av Sthlms. Tandl. Förening)
Sturegatan 10 (hörs. av Hämlegränd)
Mottagn. enl. översensk. pr tel. Ö 503.
4 tr. (hiss)

Tandläkare

ERIK LINDBLAD

Sveavägen 102, 2 tr. (Hiss)
Stockholm
Mottagning enl. översenskommelse
pr tel. 519 83

Tandläkare

IVAR SUNE

(Medl. av Sthlms. Tandl. Förening)
KRONBERGSGATAN 9
Mottagn. enl. översensk. pr tel.
Kh. 4312. 5 tr. (hiss).

Tandläkare

HERBERT RÖNN

(Medl. av Sthlms. Tandl. Förening)
HORNSGATAN 90
Mottagn. enl. översensk. pr tel.
S. 435. 5 tr. (hiss).

Tandläkare T. Lagerholms

Tandklinik

Drottning. 50 (vid Klaraberg).
Högmoderna utrustning. Röntgen.
Själva behandlingsrum.
Endast legitimerade tandläkare.

BILLIG TANDVÅRD.

Öppet 9-7, lrd. 9-4. Tel. 448.

Åderlåtning

KAN ÅTERSTALLA EDER HÄLSA.
Reumatism, Åderförkalkning Eksem,
Struma, Hjärt- och Njurlidande o. s. v.
plåverkas med bästa resultat. Utföres av
SVANTE EKENGREN,
Leg. Fälskrämare. 36-årig praktik.
N. 102 48. Kammarkaregatan 24, 10-4.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesgatan 14. Tel. 7575-7576.
Ed. Lea Yngvegren.

STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje- och arvskaver,
Brottsrättslingar och testamenter,
Förvaltningsrättsgör.
Även stiftliga förlikningar.

Advokatverksamhet

SVEN MONTELIUS,

Jur. kand.
KOMMENDORSGATAN 30, 1 tr.,
STOCKHOLM.

Tel. N. 567 28. Specialitet: FÖRVAR

Fränsningsarméns

Alkoholisthem

Kurön

(Åttjutur statsbidrag)

Totå timmars ångbåtresa från Sthlm
Prospekt och övriga handlingar skickas från
Socialskriveriet, Östermalmsgatan 24
Stockholm.

Olga Eimdhali

Modemagasin

Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

Den 30 aug. 1930.

Ändå snällare

I en artikel i Socialdemokraten av den 28/8 kommenteras Hr. Lindmans politiska tal i Västerbotten under rubriken »Åganderätt och expropriations. Hr. Lindman hade klagat över de intrång på den enskilda åganderätten, som alltså blev gällande. Artikelöf-fattaren bemöter dessa klagomål genom att anföra, hur man i ett flertal andra länder gått hårdare fram med tvångsåtgärder på lagstiftningens väg och att i en del fall den jordbrukande befolkningen självt drivit fram dessa reformer. — Han förbigår, att detta s. k. intrång på den enskilda åganderätten sedan gammalt varit rå-dande här i Sverige och inte alla år senare direns påfund — Och han slutar med att säga att Hr. Lindman och hans geitlar inom bolags- och godsägarevärlden kunna gratulera sig själva till att de händelsevis varit bifasta i Sve-rige, där jordbrukarklassen (min-dre jordbrukare och lantarbetare) och socialdemokratin äro särde-les snälla och humanas.

Det är gott och väl! Men det vore ändå »snällare» om den sve-niska socialdemokratin ville ta sig an jordfrågan på alla. Varför tar inte socialdemokratin upp jord-frågan i hela dess vidd? Den lig-ger inom ramen för dess möj-ligheter. Det hjälper inte med en och annan liten lag om skydd här och inskränkning där, när he-la systemet är på fallrepet.

BARNLÄKARNA

Forts. fr. sid. 1
sta tillbehöret för honom tillde-lade. Kongressens andra överläg-gningsämne rörde sig också om en sådan vis konstitutionell typ kallad thymolymfatis, med dess betydelse för individens hälsa.

Kongressens intressantaste och kanske samhälleligt mest betyd-fulle överläggning handlade om »Barnets psykologi och psykopato-logi i den pediatriiska undervisning- och dess tillämpning i den sociala medicinen». Professor Jun-dell framhöll att just barnläkarna murat en stor del av såväl grun-den som byggnaden till den mo-derna naturvetenskapliga psykolo-gi och uppfostringsläras ut-formning, varför just barnläkarna i första hand vore kallade att be-handla problemen rörande barnens normala och sjukliga själsliv. Många barns förvånade uppfostran och ungdomens förvridning påkallade även barnläkarnas ingripande i råd och råd.

I inledningsanförandena och dis-kussionen betonades sedermera från olika håll, att de vuxnas nerv- och sinnessjukdom ofta grundas under tidigaste barndomen, ja under spädbarnsåret, att stort och innerligt samband råder mellan själsliga och kroppsliga rubbningar i form av själens herravälde, att barnet framför allt behöver »frihet». Människan lever, sade professor Hamburger från Wien, icke endast av bröd utan av ord. Varje nervös är visserligen betingad ge-nom sina anlag, men anlagens på-verkbarhet av omvärlden, miljön, bör varna uppfostran för över-skattning av anlagen och istäl-let uppfodras till en rationell uppfostran.

Men hur skall en sådan kunna ske? Först måste vi ha kunskap om det normala och sjuka barnets själsliv. Ett av kongressens intressantaste föredrag, som tyvärr endast förelåg i tryck, handlade om metoder att utforska detta. Prof. Krasnogorski från Leni-ngrad, som blivit förhindrad att del-taga i kongressen, har lämnat en redogörelse för sina synnerligen intressanta undersökningar över hjärnans sätt att arbeta. Han och hans medhjälpare undersöka, hur reflexrörelser komma till stånd. D. v. s. hur på en retning, vare sig ljus, ljud eller lukt eller annat, som träffar något av de olika sinnes-organen, ett svar utlöses, antingen i form av muskelt rörelse eller kär-telsövning genom förmedling av hjärnbarkens celler. Lagarna för den process i hjärnan, som kallades association men numera benämnas »betingad reflex», kun-na på detta sätt studeras, hur fort eller långsamt, hur starkt eller svagt reaktionerna utlösas. Dessa betingade reflexer blir, säger han, till ett otal av levande trådar, som sammanbinder en organism med yttvärlden och varje minsta för-ändring i densamma registreras strax. Hur hänningar uppstå här vidare studeras, hur koncen-tration försiggår genom att den re-tning som går till i en del eller till hamma andra närliggande. Och till slut, hur den stora hänning för-mottagande av intryck, som vi kalla sömn, uppstår. Här hjär-nan fungerar under inflytande av föda, vid trötthetsstillstånd, vid sjukdomar, såsom engelska sjukvan, nevrosen o. s. v.

Krasnogorski fascinerades upps-atts öppnar vidder. Den bygger en bro mellan psykologisk och fysio-logisk kunskap.

Prof. Benjamin från München klarlade hur barnet under sin tid-gaste utveckling är mycket inner-ligare förbunden med sin omgiv-nings man trott. I en neurotisk miljö lever barnet lika stort fara för nevros som att få en smittosam sjukdom ifall omgivningen har en sådan.

Allt detta lägger grunden till den psykiska fostran som tiden ropar på och barnläkarna förklar-at sig villiga att ta sig an. An-satsen till omhändertagande av psykopatiska barn före och un-der skolåldern har även gjorts i olika länder och därför redogör-des vederbörligen.

Vad vårt eget land beträffar lämnade dr. Julia von Sneideri en redogörelse för den skolpoli-tik, för psykopatiska barn, som hon år 1917-20 anordnade och skötte vid en av Stockholms folk-skolor. Hennes erfarenhet gav vid handen att en hel del av dessa psykopatiska barn kunde be-handlas polikliniskt, men att skol-läkarens allmänna mottagning icke har rum för dessa barn, utan de böra behandlas vid särskild specialpoliklinik och under ledning av hufvudsakligt utbildade läkare. Vidare fann hon att lärar-läkarens insikt om dessa sjukdoms-tillstånd nedtrydande inverkan var ringa eller ingen, och att från-varon av utbildningsmöjligheter, behandling av psykopatiska barn under läkarkandidaternas utbildning på sjukhus är en påfallande brist.

Då dr. von Sneideri för 9 år sedan framlade sin erfarenhet in-för Sv. Läkarsällskapet hade Prof. Jundell livligt understött hennes där framlagda önskemål, omfat-tande i hufvudsak: Klinik med poli-klinik för psykopatiska och psy-kiskt sjuka barn, som kunde tjäna som centrala observationsanstalter och undervisningsanstalt icke blott för läkare utan även för lärare och vårdpersonal. Vidare behöves observationsanstalter, varifrån fallen kunde hänvisas till behan-ling i lämpligt internat eller i sina hem.

En stor och betydelsefull fråga har tagits upp av barnläkarna. Det är ett glädjande faktum. Vi röra oss ifråga om de psykopati-ska barnen på ett stort gransom-råde. Där behövs psykiatrisk ut-bildning och kunskap, likaså pe-diatrik. Lärarpersonalens intres-se och kunskap kan ej undväras — man nämne blott namnet Aichhorn — ej heller barnavårdsintressera-des. Må alla grupper enas i gem-samt arbete för det stora målet.

Lärarens frihet

När jag i dagens nummer av Tidevarvet läste rektor Hermelins artikel, gjorde jag några reflek-tioner:

»Studera och beskriv en levande natur, då galler först: driv anden därutur, se'n har du delarna uti din hand, ett saknas blott, det enande band!»

»Så lyder ju Mefistofeles' råd. Och det ser stundom ut som om den frihet, lagparagrafer och myndigheter vilja ge läraren, vore just friheten att vid undervisningen driva ut anden mer eller mindre. Men så illa är det ej ställt, blott vi upptäckta vilka möjligheter vi ha att lägga undervisningen så, att vi trots besvärliga lagparagrafer kunna ge våra elever verklig behållning. Vi måste bland annat inse nödvändigheten att inskränka på kurserna för att eleverna verkligen skola hinna snåla dem.

Om vi först gå till seminarier-na, tillåter lägen — en jämkn-ing på kurserna, blott man h.u. vudsakligen inlära lika mycket som föreskrivs. Och »hufvudsak-ligen» är ett ytterst tänjbart ut-tryck. I Linköping ha vi betydligt reducerat den matematikens vi kräva av varje elev, vilket ej hind-rar de intresserade att läsa mer. Där om upplysa vi årligen Skol-överstyrelsen, utan att invändning göres från dess sida. Och då jag, vid sommarens lärarmöte i Falun redogjorde för vad vi strukt av matematikens vore två leda-möter av Skolöverstyrelsen när-varande men ingen opponerade sig. Det är sålunda möjligt att välja lagom drygt kunskapsstoff, för att det i lugn och ro skall hinna smäl-tas. Det gäller blott att ha mod att göra ett försök och dessutom att ha mod att övervinna fördomen, att man skulle göra största nyttan som lärare genom att slå in dryga kursen utan hänsyn till elevernas bästa.

Men vid läroverken ha vi ju studentexamen och lärarna tyckas ofta vara lika rädda för cen-sorererna som eleverna för lärarna, varför de anse sig tvungna att plugga in oskäligt dryga kursen, för att examen i sinom tid skall gå bra. Jag frågade emellertid en rektor, vad han sade om saken. Han svarade: Det händer ibland att jag inte finner med allt till examen. Men då säger jag ifrån åt censorerna, att vi ej läst det och det. Och det har aldrig inträffat att någon censor blivit missnöjd häröver.

Så talade han och övriga lä-re, som haft mod att följa hans principer, vare sig i läroverkens högre eller lägre klasser, måste också ha gjort erfarenheten att det går bra. De riskera visser-ligen att få mindre tillfällen att knäppla med sina klasser, men de kunna istället bibringa eleverna en djupare verklig bildning.

Även vid folkskolan skulle varje lärare kunna våga motsvarande försök. Stundom kunna överord-nade kräva genomgång av dryga kursen på bekostnad av barnens bästa, men här läraren mod att ej ge tappat, måste det visa sig, att utsikten att avgå med seger är långt större än man vill tro.

A. N.

Linköping d. 23 aug. 1930.

Gösta Setterberg.

Anmäl Eder genast till

Södra Stenograf- & Maskinskrivningsbyrå

komb. kurs i Stenografi Tel. Söd. 156 10. Söd. 9423

och Maskinskrivning. Kr. 35:- HORNSGATAN 10.

Herrsåtra Internatskola

för flickor, Carlberga, 2 km. utanför Södertälje, i vackert, hälsosamt trakt, mottager begränsat antal elever på flickskolläsa studier. Skolan står un-der K. Skolöverstyrelsens inspektion. Normala skolkomple-ten. Moderna metoder. Individuell undervisning och omvårdnad. Praktiskt ar-bete i uppfostrande syfte. Nybyggnad med bl. a. modern, ljus gymnastiksal, sjukrum och sjukrum. Terrängen lämplig för stärkande friluftsliv. I skolan mot-tagas gärna barn till utlandsresenärer, då tillfälle kan beredas att kvar-stanna under ferierna. Höstterminen börjar den 10 sept.

Tel. Södertälje 253. ANNA SUNDIN, Förställdarna.

Anordnadt av en värdig

Begravning

eller

Eldbegängelse

kräver erfarenhet, takt och pietet.

A. F. Beckmans

Begravnings- & läkemedelsbyrå

33 Götgatan 33

Ombesörjare till vid dödsfall

Vi stå till Eder förfogande

med råd och upplysningar.

Söder 148 77. Söder 131 32.

Post: So. 54 38, So. 358 43.

„Nu vill jag vara litet ifred“

Den helige andes riddare

Kunskapen om de mänskliga anlagens påverkbarhet är omvärdnad som så klart framhåvades vid internationella barnläkarkongressen i Stockholm, har som sig bör också tagit sig uttryck i praktiken. Genom olika försök att i en lämplig omgivning göta gott igen hos barnet, det som genom ogynnsam påverkan vuxit fel.

I Sverige finns det hittills två hem, upprättade under de senaste åren, för vård av nervösa och psykopatiska barn. Det ena är doktor Elin Henriques i Göteborg. Det andra doktor Alice H. Ellström's, numera beläget på Ahlby gård vid Fittja nära Stockholm.

Den första frågan när man kommer innanför Ahlbyhemmets trevliga område, där solbrända, byxlådade barn leka och springa på gården, är naturligtvis: vilka barn är det som få komma hit?

Barn från alla slags hem, alla samhällslager, representanter för alla slag av uppfostringsvärdighet. Oroliga och bråkiga barn, kleptomaner, vagabonder, listna och våldsamma, sådana som äro rädda och inte våga gå i skolan eller inte vilja vara hemma, som springa bort och inte kunna regeras.

Rent organisationsmässigt är hemmet indelat i tre avdelningar, en för flickor, ungefär från 5 till 15 år och två för pojkar, efter ålder och utveckling upp till 12 år. Hemmet som för två år sedan började med 12 elever har nu över 30 barn — det är tydligt att det är en efterskött hjälp för många bekymrade föräldrar. Genom att hemmet får bidrag från Riksstyrelsen och Allmänna Barnhuset kunna avgifterna hållas ganska låga. Ett visst antal platser beläggas också av barnvårdsnämnden — till särskilt nedskatt avgift.

Den andra frågan man gärna vill ha besvarad, sedan man sett den trevliga inredningen är alldeles enkelt: Vad gör ni med dem sedan de kommit hit?

Egentligen ingenting särskilt. Behandlingsmetoden går framför allt ut på att få dem att känna trygghet i tillvaron. Och för det mesta trivs de.

Det framgår av berättelserna om de enskilda små ödena, att det i de allra flesta fall är något förhållande inom hemmet och familjen, som haft det oödsliga inflytandet på barnet. Det behöves inte vara dåliga hem. Men en alltför nitisk och samvetsgrann mor, som alltid bråkar med pojken — still hans eget bästas. Eller sjukdom och bekymmer bland de vuxna. Stridande viljor bland de närmaste familjemedlemmarna. Eller helt enkelt: jag är trött på pappa och mamma. Dem får jag väl se många miljarder gånger. Nu vill jag vara litet ifred. —

I många fall är det till att börja med nog med miljöbytet. Barnet blir genast lugnare, snällare, mera pålitligt. Förbättringen går visserligen ofta tillbaka efter några veckor, men om barnet får stanna kvar, bli småningom de goda vanorna så befästa, att det kan återvända till den gamla omgivningen utan att ta skada.

Några straff förekomma inte utom att ligga i sängen en dag — och det är hårt nog. Liksom det inte finns straff för hela förhållanden, det mellan vårdarna och barnen uppfyllt av kärlek och tillgivenhet.

het. Det är vad som hjälper. En liten pojke t. ex. brukade springa bort och gömma sig. Han samlade små förråd ut i gräset av bröd, eller en kexbark eller andra saker, som han inte ut ut utan bara tog med sig. Efter en tid på hemmet hade man kommit så långt med honom att han helt förtröendefullt kom och frågade om han fick gå ut tillsammans med syster eller någon kamrat.

Ett av de svåraste problemen är, hur man skall få barnen in i arbetet på ett sådant sätt, att deras fiendliga eller ängsliga inställning kan övervinnas. Många åor för oroliga eller oföretagsamma för att sysselsätta sig själva. Men det får inte bli för tråget. Skolarbetet är lagt efter folkskolans kurser med vissa avvikelser, med koncentrationsläsning, kortare timmar, inga laxor och den hänsyn för barnens olika psykik och deras hälsa, som är nödvändig framför det

Utänför Stefansdomen står rader av gumnor och säljer mystiska vita bomullsbånd och det ena blomsterskyddet förordet efter det andra kommer och får. Från Enspännarnas med ett hav av sporsblommor på sadeltorn till finnas blisar som se ut att ha deltagit i en blomstertävling. Polisen ordet folkmassorna och turistande amerikaner undra om Wienarna utropat Ota av Habsburg till kejserare eller om henvärnen återhämtat Major Papst och vänter blomsterhölja honom i Stefansdomen? — Aber, nej — det är ju Firmung, vet jag — får man till svar, och vid närmare påseende upptäcker man i varje blommande vagn en liten konfirmand; vildkudda töser med blommor i håret och högljudiga små ynglingar med långa byxor och en vit blomma i knapphållet. Det är konfirmander eller som Wiens katoliker kalla det — Firmung.

Firmung motsvarar inte alldeles det samma som vår konfirmand — den skilljer sig huvudsakligen därigenom att den inte sammanhänger med stoftsböror eller första nattvårdsdag. Till den första nattvården gå de små katolika barnen redan vid fem års ålder. Sedan de flytt till mestadels två vagn-gjorton är — kunna de konfirmander eller det här kallas firmas. Efter cirka sex veckors konfirmandläsning så de fram — det vill säga de smörjes i kyrkan högtidligt till den Helige Andes riddare. Det är denna akt som motsvarar vår konfirmand, men som äger rum under helt andra former än hemma.

Den mycket viktiga sida av firmungen består i att skaffa sig en lämplig firmapate, det vill säga en smäll och höll väsktutor släkting eller nästakande vän, som står fadder. Denna viktiga person kallas för eder Götten eller i Wondialekt eder Göda. Tidigt på morgonen av den högtidliga dagen vandra firmungarna — pojkmåra slutt vattenkamrade, flickorna med tusen papjötter i håret — till sin »Göds, där hela familjen är församlad till kaffe och vispgrädd. Göden har bestämt en fört kladd och ligenhet, och i denna vagn kör man sedan till kyrkan. Där tillhandts först av gumnorna ett långt vitt band, som högtidligt bindes om firmungens panna. I och kyrkan stå de uppställda i långa rader — gossarna och flickorna var för sig — och bakom varje konfirmand står hans firmafadder med handen på hans axel. Först komma nu prästpräntanter — der Alumnen — och vinta varje panna med vigvatten, helga det ställe som skall besörjas. Och därefter kommer Hans Högvördighet biskopen själv. Han återupprepar dopelsens ord på latin, smörjer varje panna med helgad chrysamolja (bandet om pannan hindrar oljan att rinna ner i ögonen) och beror lärt med två fingrar firmungens ena kind — symbolen på en örfil. De skola hädanafter som Den Helige Andes kärlek kunna utstå smalek och kindpustar för Christi skull.

Härmed är konfirmandtionen över — och nu börjar det roliga.

Den blomsterskyddade vagnen rullar först hem till Göden, där man får presenter — psalm- och bönböcker — små guldkors eller andra firningsminnen — men först och sist och allrahelt bör man få en klocka. Med firmungen som med konfirmanden följer nämligen en sorts mogenhetsförklaring. Man här nästan till de stora, ämnestöna stillivida att man bör ha reda på tiden.

Efter presentutdelningen blir Göden hemtjänstfull, viskar och frågar full av farbroderlig stälmslöhigt: »Kä, Papst, hur mycket är klockan? — Vad tror du? Är det till att vi ger oss i väg? — Och Pepi, eldrad av stolhet, fiskar upp sin pinfina glansande tickande nya klocka ur väskfickan (man här inte längre sjömansblus) och betraktar med ryckad panna vasmans inbördes förhållande. — »Vad säger du? Skall vi ge oss i väg till Praterns? — Pepi får inte fram mer än ett halvkvävt ja — och så ber det iväg igen i den fina vagn som väntar där nere — i väg till Praterhärigheden — Praterparkens stora nöjesfält, som är den obligatoriska avslutningen på Firmungen — Det oövertruffade firmingsparadiset. . .

För femtio groschen får man åka ensam i — liten bil, som verkligen nästan är en bil. Den här ämnestöna en bil's viktigaste egenskaper: den går av sig själv och låter sig styras. Elektriska ginstor spruta under hjulen — det brakar, surrar och tutar, man stöter bort och flyger iväg igen — tills en obönhörlig herre trycker på en knapp och återstannar stannar. Bildrömmen är slut — men man får snart till nya nöjen, sugande på klubbbar och kola. . . Den ivriga jublande Pepi trar sin Göd med sig, styr honom överförst genom triangeln och bullett — och Göden följer villigt och svettigt — hans änkla strålar i knapp med Pepis och han klirrar med slantarna i fickan, medan Pepi klättrar på karusellhästar — åker rutschbana — skjutur träff och kör i Nisgarallet. . .

Pepi har haft tur — han har fått fäst i den blåliga sonen, som fören har det betydligt bättre än de fina pojkmåra vars Göd kör omkring med en stängd lyxbil, där de bara få titta på all härfighet. Men det finns också historier om blaserade nutidsfirmingar som viska till varandra: »Kom, Miti, så stuter vi över till barren medan gumman och gubben Göd roar sig med de här barnsigetterna. . .

Hur det än är — till Praterns nöjesfält måste varje Firmung. Det är den obligatoriska avslutningen på konfirmandtionen i Wien, aningen det sker i lyxbil, i buss eller på de egna apollohastarna. Det är symboliskt. Man har blivit stor och fört ut i världen bland dess nöjen och frestelser. Man har fått klocka — och man kan få ta plats som springpojke eller fabriksklicka utan att barnstolen hämar en till skolan. . .

Den Helige Andes små riddare.

Har Nissetvär 2-mansottoman Box för 60 kr. köper Ni ingen annan, stor sortering överkast. Nya Färdskåp fr. 290, Byfiter 115, Linneståk 85, Singar 1250. Engvalis Möbelager, Wallingatan 93 (1 minut från Norra Banvagnst.)

U. L. LARSSONS EFTER. Knut Nystrand. Södermannag. 8. Stockholm. REKOMMENDERAS. Låga priser. Tel. S. 30914

Södermalms Mönsteraffär Horagsgatan 46 - Tel. Söder 1183 Stockholm. Mönster och Sybehör. Spatelj för Dam- och Barnkläder

Vi stå till tjänst

<p>BLOMMOR</p> <p>Atlas Blomsterhandels S. Rosengren S. Rosengren S. Eriksgatan Tel. 307678</p> <p>Begravningskransar och övriga blomsterarbeten - Medl. av Blomsterförmedl.</p>	<p>HEMKONST</p> <p>Teknisk skola för konstnärligt arbete i hemmet</p> <p>ATELJÉ HEMKONST</p> <p>Ostermalmsgatan 25-27, Uppg. A 2 tr. Tel. Ö. 8020.</p>	<p>JUVELERARE</p> <p>Hederspresenter Matsilver, nysilver o. äkta silver. Vålsörter lager "Billiga priser"</p> <p>Gölgatan 51 Ringvägen 143</p> <p>IRIS DAMM</p>	<p>MUSIKAFFÄR.</p> <p>Centrala Musikaffären Drottningatan 73 - Tel. 3205</p> <p>GRAMMOFONER och SKIVOR Klassiska noter, Moderna schlagler Musikinstrument och strånar.</p>	<p>OTTOMANER</p> <p>Har Nissetvär 2-mansottoman Box för 60 kr. köper Ni ingen annan, stor sortering överkast. Nya Färdskåp fr. 290, Byfiter 115, Linneståk 85, Singar 1250. Engvalis Möbelager, Wallingatan 93 (1 minut från Norra Banvagnst.)</p>
<p>ORAVVÅRDAR</p> <p>V. A. PALMÉR'S Gravvårdsställning 38 NORRTULLSGATAN 38 20 8182 boar. 312946</p>	<p>HEMSLÖJD</p> <p>Beställningar mottages i alla slags handvävnader till billigaste priser. Mattor i olika kvaliteter Bredd in till 4 meter</p> <p>Sjöströms Hemelelsjöaffär Karlavägen 69 Tel. Ö-9298</p>	<p>KORSETTER</p> <p>Spirella-korsetter finnes</p> <p>11 Styrningsgatan 11 2 tr. Tel. 75734</p>	<p>OPTIKER</p> <p>HUGO ADOLFSSON SIBYLLEGATAN 10 GLASÖGON Optisk, Fysisk, Matematisk instrumentmakare. TELEFON 75564</p>	<p>RAM OCH SPEGELAFFÄR</p> <p>U. L. LARSSONS EFTER. Knut Nystrand. Södermannag. 8. Stockholm. REKOMMENDERAS. Låga priser. Tel. S. 30914</p>
<p>HANDSKAR</p> <p>Vantar och strumpor i rik sortering. Handskar tvättas Pa en dag Strumpor uppmanas</p> <p>Anna Ohlssons Handskaffär, Grevturen, 8 (snott emot Tattersall). Presentkort - TELEFON 74408</p>	<p>HOTELL</p> <p>Hotell o. Penelont Espenacé Blasieholmsgatan 3, Stockholm. Telefon Norr 81288 (Växle Ö) FREDRIKSÖVRS FÖRSTAD</p> <p>Fredriksgatan 10, tel. 72948, 79134</p> <p>Hotell o. Penelont Espenacé, Blasieholmsgatan 3, Stockholm. Telefon Norr 81288 (Växle Ö) FREDRIKSÖVRS FÖRSTAD</p> <p>Fu Anna Fahlström</p>	<p>MANUFAKTUR</p> <p>Vålsörter lager av Kapp-, Dräk- o. Klädningstygger i siden, -sammet, ulling och bomull. -</p> <p>MANUFABRIKSMAGASINET 59 SIBYLLEGATAN 59 (Hörnet av Karlavägen) Tel. Ö. 9945</p>	<p>PAGOD</p> <p>Konditori-Restaurant 50. Kungälvsvägen</p> <p>Luuch från . . . 1.25</p> <p>Middag fr. . . . 1.80</p> <p>Soupp fr. . . . 1.50</p> <p>Kändtjänstare hela dagen. Månvårdande lokal över Stockholms Mälaröns Sällskap - Norr 5748</p>	<p>MONSTERAFFÄR</p> <p>Södermalms Mönsteraffär Horagsgatan 46 - Tel. Söder 1183 Stockholm. Mönster och Sybehör. Spatelj för Dam- och Barnkläder</p>

Resonemang i vimlet

Forta fr. sid. 1

ni det — på ett eller annat sätt. Nya, ofrönkliga pedaler som väjda till pre-
cisionlogiken. Sluta upp med att väjda
med hjärtat. Det är också ett ting som
pumpar blod — i takt med det här,
i strid med sig själv kanske, men i
takt med det här.

Och professorn står ut med handen och
visar på trafikén. På fordar, buickar,
fordon, indrämscyklar och alla mö-
tordivna sigtastiska från Svea garde,
som frösta och stänka och äro på väg
till övningar.

En meccanokran lyfter en tre tons
säljklugg upp på ett bygge, passarin
den i de avredda fogarna. Huset är
alldeles intill oss, och här bjuksen skall
till att dyka vertikalt ned på sin plats
(som en nystans odefinierbara kök) här
hur en arbetare ropar: Skrabben (eller
villkommen) kommer, pass upp, akta
innersidan då, för hövlen.

Då ler professorn. Håriga belägg, så
ger han — för teorier som vita i
sjäva smulsten rym. Individens bety-
delshöhet — annars än som en lake-
spinn, spik, del, Småt bit stort (totalt).
Sextondelstornerna — resultatets stora, lag-
bundna ode.

Så överger han oss i trafikén. Och vi
sittar där och undra, lära, på en
halvårstärkt kragnar och känna efter om
vi är kvätta. Till slut lockas oss en
skylt em beröslin på ett förtärlings-
ställe vid Plåttagen.

Här sitta vi och drömma en stund,
och tuga och tänka, ty det är bara
halva vänner som jämt behöver prata.
Och em beröslin är härigt och so-
len lyser på våra tynga tankar. Her-
dar är enbarkarna så rikt rakt upp
glänsande krevader av stilla liv, med klä-
sar av gräs och blåa blå, o klanar
av dessa de nordiska moarans under-
liga peppar.

Em beröslin är gott. Det är ett mjöd
för enkel, arm folk, som har lidit sitt.
Som knappat har något att lära av
totalitet. Ett sådant mjöd folk, vars
björta egenligen redan har — ja —
det går enbart tillkämpade lärhet,
och knapp behöver bli hårdare, om
inte allt skall bli en dekort på stenar, i
tänkare talat.

Och härinne, lutad över em beröslin,
minns jag ett urklipp jag där äreman-
i torpet, som händelsevis ännu inget
bolag tagit. Det gäller ett urklipp ur
La Guerre Sociale för den 4 juni 1915 —
och detta urklipp lyder:

„Ja, jag vet att det kommer att kosta
en eller två miljoner militäriskt och
föra med sig de mest förfärliga ödeläg-
ger. Ett oroligt offer från individens
synpunkt sett, men av hur ringa be-
tydelse för släktet. Ett halvskelett till
— mindre än en halv skudde i tidernas
ändlöshet, och det är tusen ton av orga-
nisk substans det kostat oss skulle ju
bli i alla fall ha smälts ned i den stora
degeln. Mot ett förövningens lät förkortat
av ett hälet. Årsmånade finns det ut-
säkrat till att i morgon ett verkligt steg
bör taget mot förömskändat av orol-

Forta fr. sid 1

för barn, ungdom och kvinnor (t.
ex. förbud mot nattarbete för kvin-
nor och barn, arbetsförbud för
barn, ungdom och kvinnor i hälso-
vådiga yrken etc.). Detta är en
ytstert farlig punkt för oss kvin-
nor, men alldeles särskilt för ar-
beterskorna inom stordindustrin, där
de individuella kvalifikationerna
spela mindre roll, men dess mer
arbetstimer och arbetstakt. En
sådan särbestämelse försäkrar
att kvinnor, som numera inte säll-
an äro familjeförsörjare, skjutas
åt sidan för sexton, sjutton års
pojkar — en omständighet, vilken
kännes så mycket bittrare, då det
skydd, som motiverar bestämmel-
sena ofta är ganska illusorisk. (Eller
vill vad skall det ligga för rimlig
utvärdering i ett obönhörligt för-
hindra kvinnorna i bagerierakt
att arbeta under tiden 5 på morgonen
till 11 i stället för 5 till 10,
som nu är fallet, när arbetet ändå
är uppdelat på tre lagrenliga skift.
Så framt en kvinnlig bageriar-
betare nu får anställning trots sin
bristande möjlighet att arbeta under
den på verksamhetsområdet ifråga
fastställda tiden alltså till klockan
fyra på kvällen, så måste det le-
jas någon kraft för ordning timma
till att söpa och ställa i ordning i
bagerierna vilken vanligen är vad
som återstår att göra efter det
avgörande klockslag. Denna må-
där därför betalas dubbelt upp i
timlön, efter som det är kvällsar-
bete.)

Trots den uppenbara orövvisan
i detta arrangemang har det inte
stätt att rubba på denna timma
en aning. Månen så i vikt omkring
den som en deras alldeles speci-
ella ogonsten t. o. m. på de inter-
nationella arbetskonferenserna i
Geneve, där för resten de svenska
arbeterskornas ypperliga föreprä-
kare fröken Kerstin Hessel-
gren slogs hårt för den senaste
i höstas. Hennes lyckades också ut-
vinna ett löfte av arbetsyrans
chef monsieur Thomas att söka
åtvägbringa någon slags ändring,
för vilken goda vilja vi svenskor
sant honom ett tack.

Kvinnorna dåligt organiserade

Hade vi flera så vitsynta, mo-
diga och insiktsrika kvinnor, vilka,
fårigheten och löndat. Ar det då för
dyrt att vi betala detta?

(Jesuiterna har aldrig försäkt sig odet.
varken före eller efter Loyola. Vi få
antaga att harnas innersta bit varit
genet lika i alla ålder, såväl vid Speer
som vid Thomsen och Seinen. Det är
sorgligt, men det liknar nationell totalism,
fransk, tysk eller engelsk, allt efter gåvan
att vara nog logisk inför substansen.
Den mårliga organiska substansen, som
kampat, som Edis, som skapat allt, även
föreställningsvärlden till ett cyniskt re-
sonemang. Och artikeln i La Guerre So-
ciale, Ja. Sådant kan inte skrivas av
annat än stackare, de svåra stackare som
i årtalen 14 och 18 voro så efterlång-
tade trampare av krigshypnosens kvam.
Vi få hoppas att han fick till ett
sällbräckt annat drinkar arbete, på de
högrensans hånstötars vid rinde de prin-
ciper.)

Em beröslin var gott, kamrat, REBEL
MOT ALLT HJÄRTLÖST OCH
DUMT, SKA VI GÅ?
Och vi braka och gå utan upp, och
se precisionerna verka överallt och fog
fogas till fog och kvarnen går, mot öden,
vi aldrig vill.
Vi en gatukorsning stannar min vän,
slår ut med armarna och säger, för
hundrade gången under vår samvaro:
Fårklän är oönskbarhet skön, men vi äro
skönare.

Hon ler så vackert när hon säger det.
I handen bär hon Istratis nya bok: Mor
den fjärran eldsv. Vad nu den kan
innehålla.

Harry Martinsson.

som fröken Hesselgren ville ta
sig an vår sak, skulle situationen
sakerligen inte en annan. Som det
nu är förmå vi heller inte myckrens
ens genom våra organisationer till
följd av denna form, varigenom vi
inte komma i tillfälle att ge ut-
tryck för våra önsningar, äro med
ett ord för svaga att opponera
mot ett internationellt kongress-
beslut. Det är däri det bottnar:
vi äro för svaga kollektivt sett,
vi stå inte tillräckligt starkt sam-
lade. Jag har som sagt varit med
i fackföreningsrörelsen i trettio-
fem år och bland år jag nog pes-
simistisk att finna att här inte
träffande kvinnorna skett några
stora förändringar till det bättre
sedan jag först satte min fot på
bryggeriarbetarnas förbundsex-
pedition. Kvinnorna äro alljämt litet
organiserade, fastän de sett hur
de manliga arbetarna förmått att
hjälpa hela sin klass även ur social
synpunkt just tack vare sina star-
ka samsamlingningar. Och de
kvinnor, som tillhöra sina res-
pektive organisationer, äro återigen
föga aktiva i föreningslivet. Inom
37 fackförbund påträffas inalles
fyra, fem som äro styrelseledamö-
ter. För jämförelsens skull kan
även vara av intresse att nämna
att till Stockholms fackliga kvinn-
liga samorganisation äro utvalda
direkt eller genom rent kvinnliga
eller blandade fackföreningar
9,000 kvinnor. Då äro ändå inte
sommerskorna med. De ha nämligen
en egen organisation och en
egen kvinnlig ombudsman. Av
nämnda ino tusen återfinnas två
liven, inom enbart järn- och me-
tallindustrin.

Bildningsarbetets betydelsefullt. Men det brådsakar!

Jag bör dock i rättsvisans namn
erkänna att under de senaste tre
åren har börjat utveckla sig en
större livaktighet inom arbeters-
skornas led. Framförallt hoppas
vi mycket på bildningsarbetet
bland de yngre kvinnorna. Vi ha
alltså haft 400—500 deltagare i
studiecirklarna vintrarna igenom
och sex stipendiater vid Brunns-
vikens vinterkurs. Men innan vi få
se fruktarna av detta nyväckta
bildningsintresset, se kvinnorna väl
organiserade, med i föreningssty-
reiser och själva skötande sina
egna förhandlingar samt uppsätt-
tande sina egna avtal, lära män-
nen i Internationalen hinna utan
aktgivande på vår upplåttnings-
klubba igenom den nya program-
men som skyddslagstiftning för
kvinnor. Så framt vi inte kunna
mobilisera en allmän kvinnofront,
vilket bör vara starkt berättigat
alldenstund ett hämmande av in-
dustriens kvinnor återverkar på
kvinnorbetet i allmänhet.

För min personliga del, framhå-
ler vidare den energiske pionjären
för kvinnans självansvar i alla livets
skikten — omfattar jag Open-
Door-Internationalens arbetspro-
gram med stora sympatier, efter
som jag under många år i vårt
land kämpat just för de synpunk-
ter, som kommit till uttryck i
detta program. Bland Sveriges
fackliga kvinnor har som känt
alltid rätt enighet om kravet på
likställighet med männken på ar-
betsmarknaden, vilket innebär rätt
till anställning inom varje slag av
yrke utan annat hänsynstagande
än de varierande individuella kvali-
fikationerna. För uppnående av
dessa krav anser jag att all onödig
särslagsstiftning för kvinnor bör
balkpas. Till dylik onödig och för
kvinnorna skadlig särslagsstiftning
hänför jag den internationella lag-
stiftningen om förbud för kvinnor
att utföra nattarbete. Denna lag-
stiftning har varit till stort förfång
för våra kvinnliga kamrater bland
tyograferna m. fl. Då lagen ge-
nomfördes i vårt land gjorde vi

allt för att förhindra dess anta-
gande, men förvägades.

Vi anse det vara ett samhälls-
intresse att nattarbete begränsas
i största möjliga utsträckning, men
dyliga begränsningar böra gälla
lika för män och kvinnor. I likhet
med Open Door hävda arbetar-
kvinnorna kraven: samma be-
gränsning av timalt, natt-
arbete och övertidsarbete
för männen och icke
därutöver, samma restriktion
i fråga om tungt, far-
ligt och ohälsosamt ar-
bete som för männen och icke
därutöver, arbetet enligt
lagstiftning och bestämmel-
ser rörande timalt och
villkor. Jag vill endast per-
sonligen instämma med Tidevar-
vet, som anser att undantag
från de dessa likställighets-
kräv bör ske ifråga om be-
stämning till modrens
skydd. De kostnader, som på
moderskapsskyddet kan medföra, bör
dock helt påvåla staten.

Instämmande från de skandi- naviska ländernas kvinnor

De svenska arbetarkvinnornas
ställningstagande delas av våra
medsyster i både Norge, Finland
och Danmark. Jag hade just i da-
gararna svar från det danska fak-
liga kvinnoförbundet, som på vår
fråga bör de ämnna förhålla sig till
ovan nämnda punkt på fackföre-
ningsinternationalens socialpoliti-
ska program svarar kärkt och
klart: »Det kan aldrig bli tal om,
att vi gå med på en särskild
skyddslagstiftning för kvinnor.»
Danska kunna veta vad de tala om,
och ha en nog så bister praktisk
erfarenhet i detta avseende.

Ute i världen är striden hård

Däremot ha vi från skandinaviska
kvinnor svårt att förstå våra ty-
ska kamraters envisa fasthållande
vid särbestämmeisa. Deras
kraftfulla ledare Gertrud Han-
na ville inte ens se Å mig på
Internationalens kongress i pur
förtvivlan över vår skiljaktighet i
dena fråga. På den internatio-
nella arbetskonferensen i Zürich
under januari månad stod också
det het och den svenska rep-
resentanten fru Sigrid Gullner, som
i huvudsak gick på Open Door-
linjen, var nästan alldeles ensam
på sin kant, varifrån hon emeller-
tid skötte vår sak på ett sätt, som
tillfällö vann hennes landsman-
ninnors gillande. Hon erhöi dock
ett visst stöd från engelskorna,
bland vilka meningarna synas gå
ganska skarpa isär. Jag har således
t. ex. hört en känd kvinnligt agita-
tor för engelska lanarbetera-
ren, som bestämt gick emot special-
lagstiftning för kvinnor. Att kvin-
noopinionen i Tyskland och Eng-
land är så pass stark för en så-
dan torde bero på vissa aktuella
svårigheter, som äro så stora att
de skymta framtidens öster. Så
mycket äro vi nog dock ense om,
att det visst är ett synnerligen
ömtåligt problem, vid vars be-
handling det gäller att hålla tun-
gan rätt i muns.

Det är i känslan därav som de
menige kvinnor på fackförenings-
håll vi även vitt oss till för att få
frågan så allsidigt belyst som möj-
ligt. Hänvisa till fru Visborgs sak-
kunskap och av dem genom åren
väl beprövade praktiska klick.
Det socialdemokratiska kvinno-
förbundets ledning iaktar också
en försiktig hållning. Förbundet
har ju annars gåg efter annan
deklarerat sin ståndpunkt, som ö-
verensstämmer med de fackliga och
senast förklarade. Denna lag-
stiftning är däremot i Zürich. Några
av styrelsens medlemmar äro nu
emellerlidt ifärd med — omtalar
förbundsordföranden fru Signe

Siffror

att minnas

2,75 är priset för kvartal för
den nya veckotidningen
Fönstret. Prenu-
meration kan verkställas vid rikets alla post-
anstalter. Pr månad kostar tidningen i kr.

51718 är nummer på Fön-
strets postkorten.
Om prenu-
merationsavgif tillställas oss, såndes tidning
varje vecka i utgivarekontor. Fön-
strets adress är endast Centrum, Stock-
holm.

775 eller 7775 är telefonnum-
ren till Fönstret. Stock-
holmarna och fororsorn
prenumerera bekvämligt genom att ringa
till något av dessa nummer.

25 öre är lösummerspriset på
Fönstret. Tidningen tillhandas
hållas genom Pressbyrån och
dess kommissionärer.

Fönstret

Redaktör och sv-
svarig utgivare:
Bernhard Greis.

Redaktionskommitté: Hugo Lindberg,
Alma Sundquist, Josua Tillgren och Uno
Åhrén.

hennes kaffe berömmes av svärmor, moster och tant — det är kooperativas

Vessman — att bearbeta frågan
äro, men då många av dess de-
taljer äro av stor betydighet, finner
man det inte vara klokt att
föregräpa det slutliga helhetsom-
dömet. Man torde ha all anledning
att med spänning avvänta detta ut-
valande eftersom det väl också
kommer att basera sig på en pröv-
ning av arbetarköppning i
andra länder, vilket Tidevarvet
hoppas att i ett kommande num-
mer kunna ge en autentisk fram-
ställning av genom svar på tid-
ningens även till några av ledarna
för utlandets arbetarkvinnor stäl-
da fråga.

Ka.j.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid
10—12.

EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontorstid kl. 10—12. t. m. 1—4
s. m. Fongiro 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.50,
kvartal kr. 2.—, Lösummers 15 öre.

ANNONSPRIS:
I text 20 öre per millimeter.

Stockholm 1930
Wahlström Tryckeri AB
Storgatan 23